

ДОКЛАД

от ФИЛИАЛНАТА КОМИСИЯ ПО КАЧЕСТВОТО
ОТНОСНО ПРОВЕДЕНА АНКЕТА ЗА ПРОУЧВАНЕ НА СТАЖАНТСКАТА
ПРАКТИКА ПО СПЕЦИАЛНОСТТА НА СТУДЕНТИ ОТ ПН 1.2. ПЕДАГОГИКА
(„Предучилищна и начална училищна педагогика“ (ПНУП) и „Начална училищна
педагогика и чужд език“ (НУПЧЕ) и от ПН 1.3. ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО
ПО ... („Български език и английски език“ (БЕАЕ), „Български език, гражданско
образование и философия“ (БЕГО) и „Български език и история“ (БЕИ)
в ПУ, Филиал „Любен Каравелов“ Кърджали

СЪДЪРЖАНИЕ

1. УВОД.....	1
2. ПРОФИЛ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ	2
3. РЕЗУЛТАТИ	3
4. ОБОБЩЕНИЕ.....	10
5. ПРЕПОРЪКИ.....	11

1. УВОД

Системата за осигуряване и оценка на качеството на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ гарантира постоянното повишаване на качеството на обучение във висшето училище в съответствие със законовите разпоредби, с квалификационните характеристики и с учебните планове и програми за съответните специалности. Основен инструмент за оценка на учебния процес са анкетните проучвания на мнението на студентите за качеството на образователния продукт.

Настоящото анкетно проучване е съобразено с изискванията на Системата за качеството на Пловдивския университет за външно оценяване. С него се събира

информация за мнението на студентите относно проведената от тях стажантска практика въз основа на обединяване на анкети № 5.1 за практическо обучение по специалността и № 5.3. за практика по специалността/стаж (Приложение 2. От Системата).

Целевата група на проучването е съставена от студентите от четвърти курс, реализиращи своята стажантска практика в базовите училища и детски градини в гр. Кърджали. За целта Филиалната комисия по качеството при ПУ, Филиал-Кърджали (ФКК) изготви и прие съдържанието и структурата на анкетната карта. Анкетното проучване се извърши съгласно Решение № 2. (ПРОТОКОЛ № 10/23.01.2024 г. на ФКК) и по утвърден от Комисията годишен график за проучване мнението на студентите стажанти в ПН 1.2. Педагогика и ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... в периода май – юни 2024 г.

2. ПРОФИЛ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ

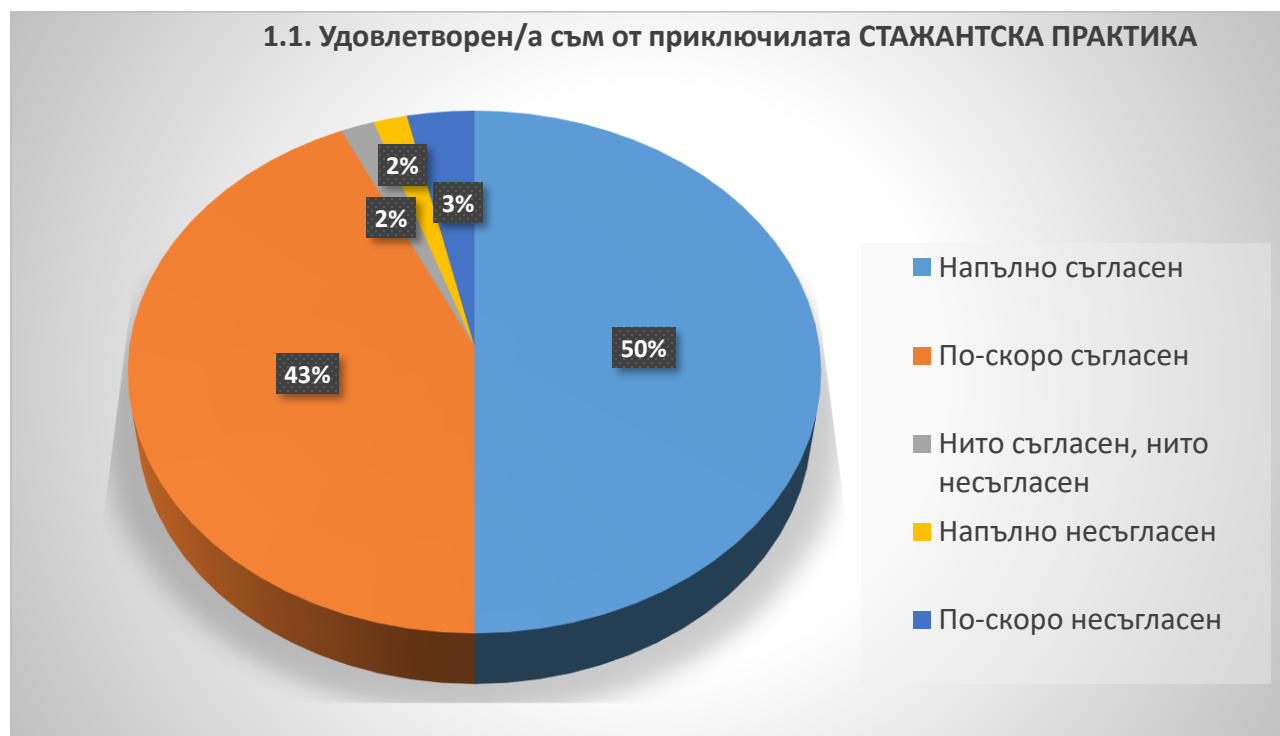

Фиг. 1. Профил на респондентите

Респондентите са стажант-учители, студенти в четвърти курс от специалностите „Предучилищна и начална училищна педагогика“ (ПНУП) и „Начална училищна педагогика и чужд език“ (НУПЧЕ) в направление 1.2. Педагогика и „Български език и английски език“ (БЕАЕ), „Български език, гражданско образование и философия“ (БЕГО) и „Български език и история“ (БЕИ) в направление 1.3. „Педагогика на обучението по ...“ на Филиала. Анкетирани са 24 от общо 28 студента от специалността ПНУП, 12 от общо 20

студента от специалността НУПЧЕ, 4 от общо 6 студента от специалността БЕАЕ, 7 от общо 7 студента от специалността БЕГО и 11 от общо 11 студента от специалността БЕИ или 80% от четвъртокурсниците на петте специалности. Стажант-учителите са провели своята практика в СУ „П. Р. Славейков“, СУ „Отец Паисий“ и ЦДГ „Мир“, „Щастие“, „Чайка“ (Фиг. 1).

3. РЕЗУЛТАТИ

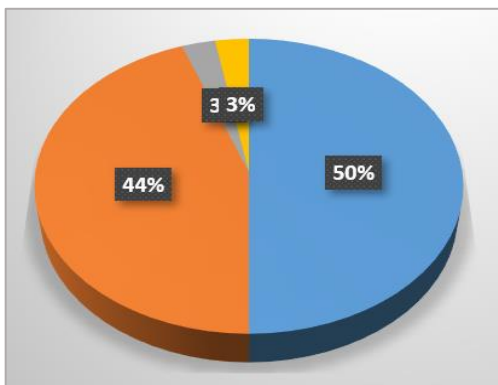

Фиг. 2. Степен на удовлетворение от стажантската практика

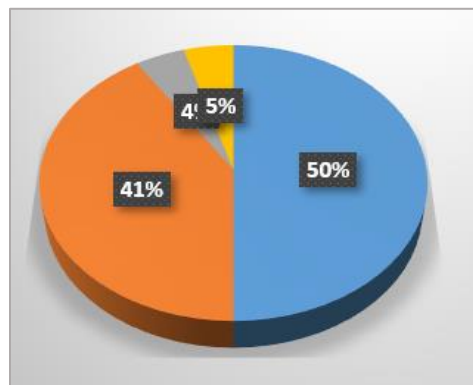
Относно твърдение №1.1. от анкетната карта „Удовлетворен/а съм от приключилата стажантска практика“ мнозинството от анкетираниите – 93%, са отговорили положително в двете категории „Напълно съгласен“ и „По-скоро съгласен“, като 7% от студентите изразяват съмнение относно реализацията на своята стажантска практика с категориите „Нито съгласен, нито несъгласен“, „Напълно несъгласен“ и „По-скоро несъгласен“ (Фиг. 2). При извършения сравнителен анализ се забелязва, че студентите от ПН 1.2. отчитат по-голямо удовлетворение в сравнение с тези от ПН 1.3. (94% към 91% - за оценките „Напълно съгласен“ и „По-скоро съгласен“). (Вж. Анкета №5А - за проведена практика/стаж от

специалностите в ПН 1.2. Педагогика и Анкета №5Б - за проведена практика/стаж по специалността в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... и Фиг. 2а и фиг. 2б).

Удовлетворение от стажантската практика

Фиг.2а. ПН 1.2.

Фиг. 2б. ПН 1.3.

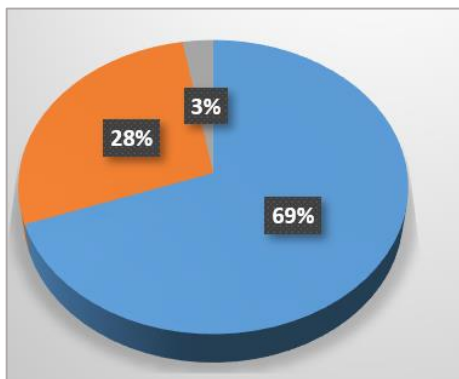
По-голямата част от респондентите – 93% са отговорили положително в двете категории „Напълно съгласен“ и „По-скоро съгласен“ на следващия въпрос № 1.2. „Практическата подготовка по специалността ми помогна за изграждане на правилен подход към ученика“. Други 7% не са намерили подходящ път във взаимодействието си с учениците (Фиг. 3).

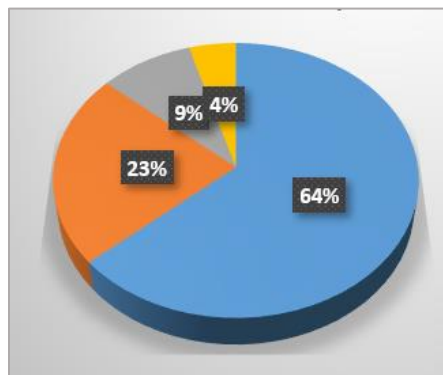
Фиг. 3. Формиране на правилен подход към ученика

И по този критерий ясно се вижда, че бъдещите начални и детски учители са дали по-висока оценка относно изграждането на правилен подход към детето/ученика - 97% срещу 91% позитивни оценки за стажант-учителите от ПН 1.3. (Вж. Анкета №5А - за ПН 1.2. Педагогика и Анкета №5Б - за ПН 1.3. Педагогика на обучението по... и Фиг. 3а и фиг. 3б.).

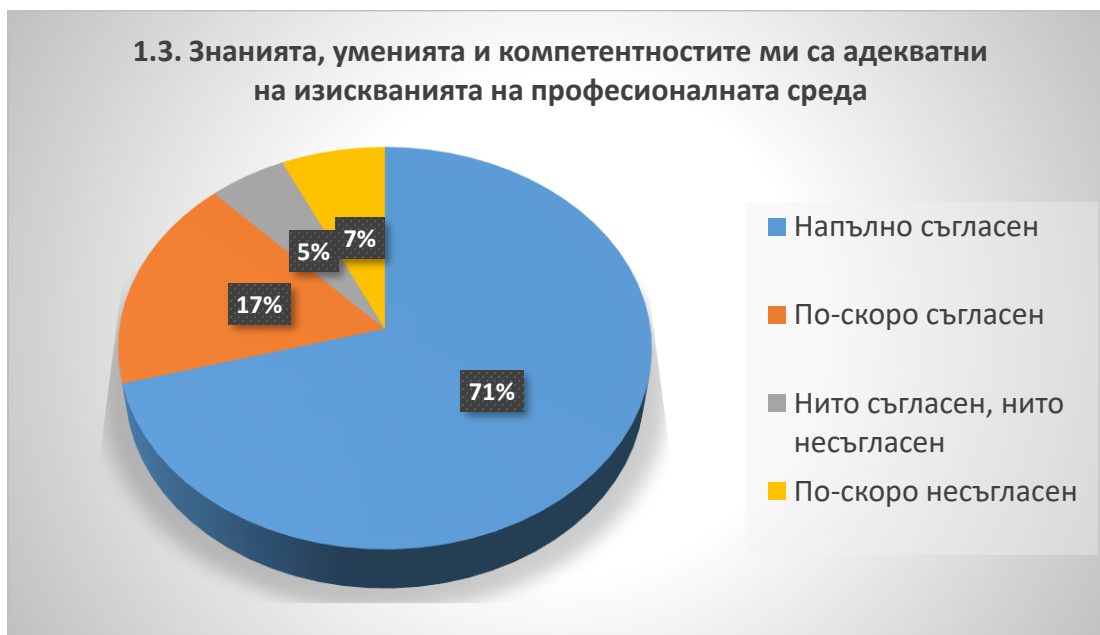
Формиране на правилен подход към ученика

Фиг.3а. ПН 1.2.

Фиг. 3б. ПН 1.3.

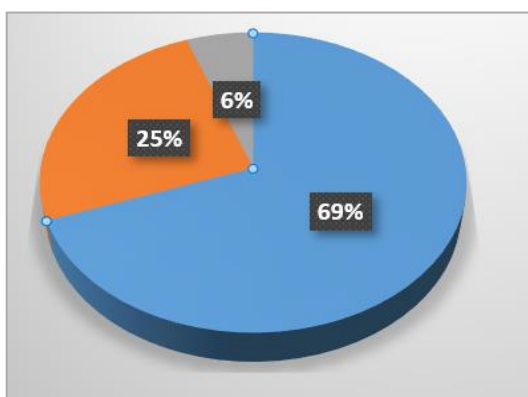

Фиг. 4. Придобити знания, умения и компетентности

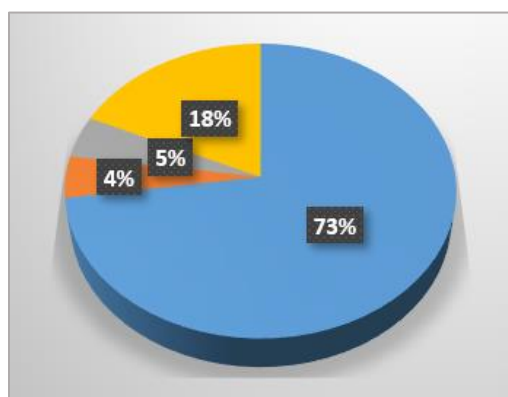
Мнозинството – 88%, от стажант-учителите са уверени, че придобитите по време на обучението им знания, умения и компетентности са адекватни на изискванията на

съвременната професионална среда. 5 % от респондентите не са сигурни в своите теоретични познания, като 7% дори изказват критична оценка по отношение на практическата реализация на теоретичната си подготовка (Фиг. 4). И по този въпрос стажантите от специалностите ПНУП и НУПЧЕ са значително по-удовлетворени от тези в специалностите БЕАЕ, БЕИ и БЕГО - 94% срещу 77% положителни оценки. Заслужава да се разгледат по-обстойно мотивите на тези 18% от ПН 1.3., които изразяват неувереност в придобитите в професионална среда компетентности (Фиг. 4а и фиг. 4б).

Придобити знания, умения и компетентности

Фиг. 4а. ПН 1.2.

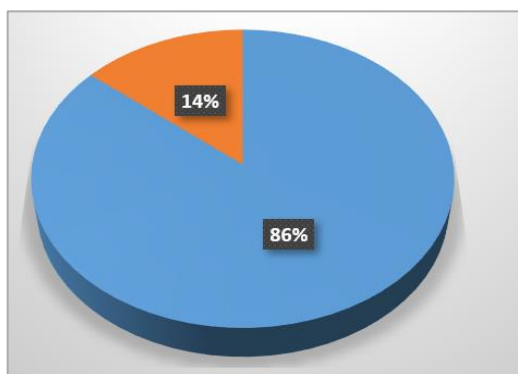
Фиг. 4б. ПН 1.3.

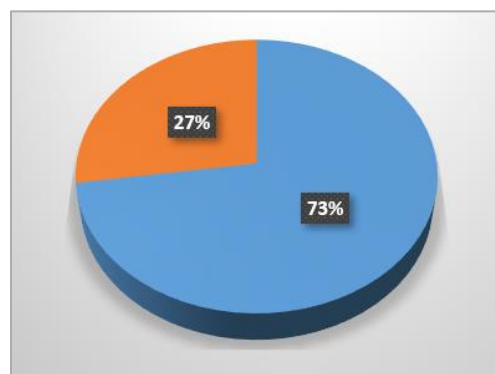
Фиг. 5. Активност на учителя-наставник

На 81% от анкетираните са възложени задачи от учителите-наставници по време на стажантската практика, докато други 19% не са получили такива (Фиг. 5). Тук отново по-голяма активност се отбелязва при менторите от начална и предучилищна възраст – 86% положителни отговори за базовите учители от ПН 1.2. срещу 73% за ПН 1.3. (Фиг. 5а)

Активност на учителя-наставник

Фиг. 5а. ПН 1.2.

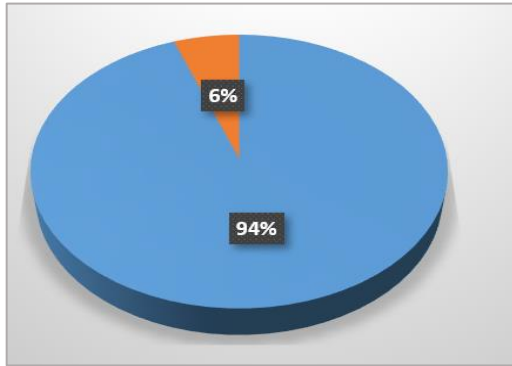

Фиг. 5б. ПН 1.3.

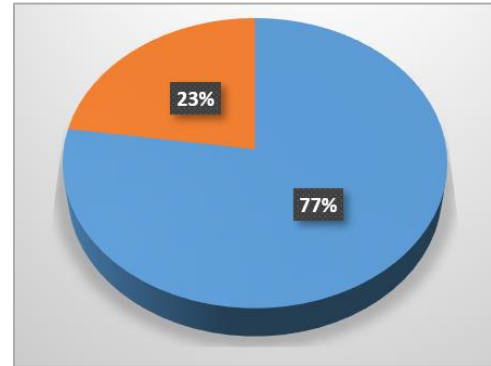

Фиг. 6. Контрол от страна на учителя-наставник

Контрол от страна на учителя-наставник

Фиг. 6а. ПН 1.2.

Фиг. 6б. ПН 1.3.

Според 88% от анкетиранияте студенти учителят-наставник е извършвал пряк контрол при провеждането на стажантската практика и поставените задачи, с което се създава предпоставка за предаването на ценен опит по вектора учител-студент Други 12% от студентите обаче са на противоположното мнение (Фиг. 6). Нещо повече, сравнителните данни позволяват да се подчертае забелязаната по-горе тенденция – по-голяма активност, настойчивост и контрол върху студентите упражняват наставниците от предучилищния и началния училищен етап. (Фиг. 6а и 6б.).

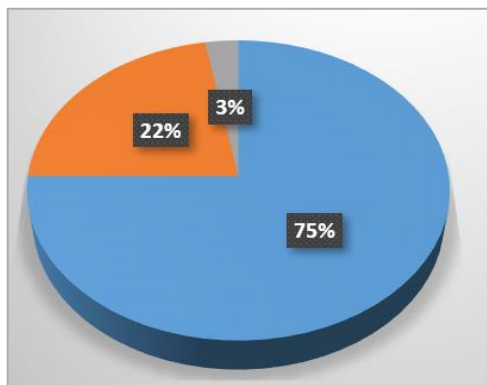

Фиг. 7. Придобиване на професионални знания и умения

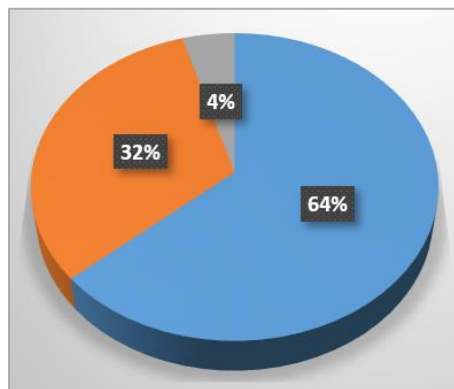

Мнозинството от респондентите – 96%, са получили полезни знания и умения по време на практиката, с които са надградили наученото в университета, но тук отново се наблюдава известно различие в осъзнаването на смисъла и значението на професионално-практическия модул от педагогическата подготовка на бъдещите учители от различните етапи на образование (Фиг. 7. , 7а. и 7б.).

Придобиване на професионални знания и умения

Фиг. 7а. ПН 1.2.

Фиг. 7б. ПН 1.3.

Фиг. 8. Ориентиране към бъдещо професионално развитие

За 95% от респондентите практиката по специалността им е помогнала да се насочат към конкретна сфера на тяхната реализация (Фиг. 8).

В потвърждение на изнесените по-горе емпирични резултати и следващият въпрос доказва, че по-голямата част от стажантите са се възползвали от споделения опит и консултации на учителите-наставници, надграждайки своите практически знания и умения, това са 85% от всички участници в анкетата (Фиг. 9).

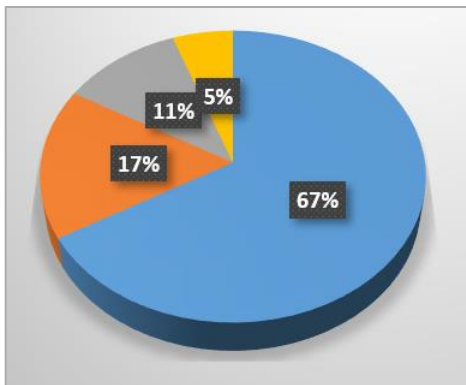

Фиг. 9. Принос на учителя-наставник за придобиване на професионални компетенции у бъдещите учители

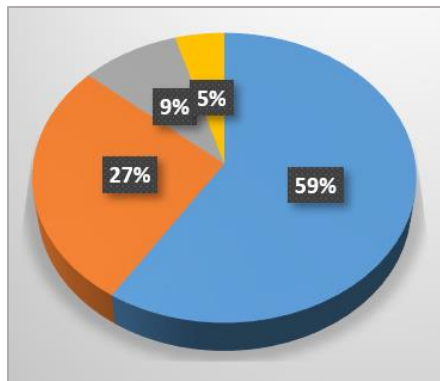
Сравнителният анализ на изразените мнения на стажантите от двете направления показва висока степен на сходство - 84% от респондентите от ПН 1.2. са дали положителен отговор на този въпрос и почти толкова (86%) са бъдещите учители от ПН 1.3. Необходимо е обаче да се намери конструктивно решение, като се потърсят корените на изразеното неудовлетворение, забелязано в мненията на 15% от анкетираните чрез поставените качествени оценки „нито съгласен, нито несъгласен“ и „напълно несъгласен“ (Фиг. 9а и фиг.

9б). А за това положително би съдействала по-системната и активна комуникация с ръководствата и педагогическите екипи на базовите училища и детски заведения.

Принос на учителя-наставник за придобиване на професионални компетенции у бъдещите учители

Фиг. 9а. ПН 1.2.

Фиг. 9б. ПН 1.3.

4. ОБОБЩЕНИЕ

По-голямата част от стажант-учителите, респонденти на настоящата анкета от специалностите ПНУП и НУПЧЕ в Професионално направление 1.2. „Педагогика“ и от специалностите БЕАЕ, БЕГО и БЕИ в Професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по ...“ показват положително отношение спрямо организирането и провеждането на стажантската практика в четвърти курс. Студентите оценяват високото ниво на професионалната си подготовка и гледат позитивно на бъдещата си професионална реализация като учители в педагогическите направления 1.2 и 1.3. Основните им препоръки са насочени към увеличаването на часовете за стажантска практика в контекста на реална образователна среда. За мнозинството от студентите е важна ролята на учителите-наставници при реализирането на тяхната практическа подготовка.

При представения анализ би следвало да се отчете, че анкетата бе разработена, разпространена и проведена изцяло в дигитализирана форма. Това значително улесни нейното попълване от страна на студентите и обезпечи високият процент респонденти – 80% от обучаваните в двете професионални направления.

Анкетиранието е проведено основно от гл.ас. д-р Христо Христов. А анализът е изготвен от д-р Христов с участието на доц. В. Найденова и останалите членове на Комисията. На свое заседание Комисията обобщава и анализира получените емпирични резултати. Въз основа на изготвения анализ се предлагат конкретни мерки за подобряване на качеството на професионално-практическата подготовка във Филиала, които се предоставят на Филиалното ръководство и на членовете на Филиалния съвет (Протокол №13./31.06.2024 г.).

5. ПРЕПОРЪКИ

Известно е, че стажантската практика, добре планирана, организирана и проведена, може да осигури добър старт на професионалната кариера на завършващите студенти. Уплътненото работно време на стажа, активното възлагане на разнообразни дейности, изпълнение и контрол в образователна и извънобразователна среда, активната комуникация с учениците/децата и техните родители, с учителите-наставници, както и с целия педагогически състав безспорно допринасят за повишаване на професионалната компетентност и за създаване на бъдещи висококвалифициран и мотивирани педагози.

Направеният анализ на студентското мнение въз основа на анкетиране на четвърткурсниците от специалностите в ПН 1.2. Педагогика и 1.3. Педагогика на обучението по... във Филиал Кърджали по въпросите на проведената стажантската практика позволява да се формулират препоръки за бъдещо подобряване на качеството на професионално-практическата им подготовка.

В тази връзка ФКК препоръчва на Ръководството на Филиала:

1. Да се продължи положителната инициатива за ежегодно провеждане на анкетни проучвания със студенти от трети и четвърти курс по въпросите на практическото обучение във Филиал-Кърджали – хоспитиране, текуща педагогическа и стажантска практика, като се запази електронния формат за по-голяма надеждност, обективност и безпристрастност на резултатите и изводите от вътрешното оценяване.

2. Да се активизира работата по задълбочаване на връзката с образователните институции – училища и детски градини, като се акцентира върху по-детайлното проучване на професионалните им изисквания, свързани с бъдещата ефективна реализация на стажант-учителите. Пълноценното съдействието на работодатели и потребители на кадри от

образователните институции от Кърджали и региона ще очертае актуалните им изисквания, ще допринесе за по-добра реализация на нашите абсоленти и за усъвършенстване на възможностите за удовлетворяване на нуждите на трудовия пазар.

3. Да се потърсят нови възможности за повишаване на езиковата култура, методическата и практическата подготовка на бъдещите педагози, в това число и за приложението на интерактивните технологии и работата със съвременни средства за обучение.

Резултатите и анализът от Анкетата със студентите от четвърти курс, реализиращи своята стажантска практика в базовите училища и детски градини в гр. Кърджали, са обсъдени и приети на заседание на ФКК (Протокол №13./21.06.2024 г.) и представени на Ръководството на Филиал-Кърджали, както и на заседание на ФС.

21.06.2024 г.

Филиална комисия по качеството,
при ПУ, Филиал „Л. Каравелов“-Кърджали